

Wytyczne

**Wytyczne 2/2018 w sprawie wyjątków określonych w art. 49
rozporządzenia 2016/679**

Przyjęte dnia 25 maja 2018 r.

Spis treści

1. UWAGI OGÓLNE	3
2. SZCZEGÓŁOWA WYKŁADNIA PRZEPISÓW ART. 49	6
2.1 Osoba, której dane dotyczą, poinformowana o ewentualnym ryzyku, z którym – ze względu na brak decyzji stwierdzającej odpowiedni stopień ochrony oraz na brak odpowiednich zabezpieczeń – może się dla niej wiązać proponowane przekazanie, wyraźnie wyraziła na nie zgodę – (art. 49 ust. 1 lit. a)).....	6
2.1.1 Zgoda musi być wyraźna.....	6
2.1.2 Zgoda musi dotyczyć konkretnie danego jednorazowego/wielokrotnego przekazania danych	7
2.1.3 Zgoda musi być świadoma, w szczególności osoba udzielająca zgody musi być świadoma ewentualnego ryzyka, z którym może się wiązać przekazanie.....	7
2.2 Przekazanie niezbędne do wykonania umowy między osobą, której dane dotyczą, a administratorem lub do wprowadzenia w życie środków przedumownych podejmowanych na żądanie osoby, której dane dotyczą (art. 49 ust. 1 lit. b))	8
2.3 Przekazanie niezbędne do zawarcia lub wykonania umowy zawartej w interesie osoby, których dane dotyczą, między administratorem a inną osobą fizyczną lub prawną (art. 49 ust. 1 lit. c))	10
2.4 Przekazanie jest niezbędne ze względu na ważne względy interesu publicznego (art. 49 ust. 1 lit. d))	10
2.5 Przekazanie jest niezbędne do ustalenia, dochodzenia lub ochrony roszczeń (art. 49 ust. 1 lit. e))	12
2.6 Przekazanie niezbędne do ochrony żywotnych interesów osoby, których dane dotyczą, lub innych osób, jeżeli osoba, której dane dotyczą, jest fizycznie lub prawnie niezdolna do wyrażenia zgody (art. 49 ust. 1 lit. f))	13
2.7 Przekazanie danych z publicznego rejestru (art. 49 ust. 1 lit. g) i art. 49 ust. 2).....	14
2.8 Ważne prawnie uzasadnione interesy (art. 49 ust. 1 akapit drugi).....	15

Europejska Rada Ochrony Danych

Uwzględniając art. 70 ust. 1 lit. j) i e) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE,

PRZYJĘŁA NASTĘPUJĄCE WYTYCZNE:

1. UWAGI OGÓLNE

Niniejszy dokument ma na celu zapewnienie wytycznych dotyczących stosowania art. 49 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (RODO)¹ w sprawie wyjątków w kontekście przekazywania danych osobowych do państw trzecich.

Niniejszy dokument opiera się na dotychczasowej pracy² Grupy Roboczej unijnych organów ds. ochrony danych ustanowionej na mocy art. 29 dyrektywy o ochronie danych (Grupa Robocza Art. 29), którą przejęła Europejska Rada Ochrony Danych w odniesieniu do głównych kwestii wynikających ze stosowania wyjątków w kontekście przekazywania danych osobowych do państw trzecich. Dokument ten zostanie poddany przeglądowi i, w razie konieczności, zostanie zaktualizowany w oparciu o praktyczne doświadczenia zdobyte w wyniku stosowania RODO.

Stosując art. 49, należy mieć na uwadze, że zgodnie z art. 44 podmiot przekazujący dane osobowe do państw trzecich lub organizacji międzynarodowych musi również spełniać warunki określone w pozostałych przepisach RODO. Każda czynność przetwarzania musi być zgodna z właściwymi przepisami o ochronie danych, w szczególności z art. 5 i 6. W związku z tym każda czynność musi spełniać dwa warunki: po pierwsze, podstawa prawna wraz ze wszystkimi właściwymi przepisami RODO musi mieć zastosowanie do przetwarzania danych jako takiego; a po drugie, muszą być spełnione przepisy rozdziału V.

Art. 49 ust. 1 stanowi, że w razie braku decyzji stwierdzającej odpowiedni stopień ochrony lub braku odpowiednich zabezpieczeń jednorazowe lub wielokrotne przekazanie danych osobowych do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej mogą nastąpić wyłącznie pod pewnymi warunkami. Jednocześnie w art. 44 nałożono wymóg, zgodnie z którym wszystkie przepisy rozdziału V należy stosować w sposób zapewniający, by nie został naruszony stopień ochrony osób fizycznych zagwarantowany w RODO. Oznacza to również, że powołanie się na wyjątki określone w art. 49 nie powinno nigdy prowadzić do sytuacji, w której mogłyby zostać naruszone prawa podstawowe³.

Grupa Robocza Art. 29, jako podmiot poprzedzający Europejską Radę Ochrony Danych, od dawna zalecała jako najlepszą praktykę podejście wielopłaszczyznowe⁴ do przekazywania danych polegające

---

¹ ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

² Dokument roboczy Grupy Roboczej Art. 29 w sprawie wspólnej wykładni art. 26 ust. 1 dyrektywy 95/46/WE z dnia 24 października 1995 r., przyjęty 25 listopada 2005 r. (WP114).

³ Dokument roboczy Grupy Roboczej Art. 29, WP 114, s. 9 i dokument roboczy Grupy Roboczej Art. 29 w sprawie nadzoru komunikacji elektronicznej na potrzeby wywiadu i bezpieczeństwa narodowego (WP 228), s. 39.

⁴ Grupa Robocza Art. 29, WP 114, s. 9.

na rozważeniu w pierwszej kolejności, czy dane państwo trzecie zapewnia odpowiedni stopień ochrony, oraz na zapewnieniu, by przekazane dane były zabezpieczone w tym państwie trzecim. Jeżeli stopień ochrony nie jest odpowiedni w świetle wszystkich okoliczności, podmiot przekazujący dane powinien zapewnić odpowiednie zabezpieczenia. Podmioty przekazujące dane powinny zatem najpierw skorzystać z możliwości przekazania danych w ramach jednego z mechanizmów określonych w art. 45 i 46 RODO i dopiero w ich braku zastosować wyjątki określone w art. 49 ust. 1.

W związku z tym wyjątki na mocy art. 49 stanowią odstępstwa od ogólnej zasady, zgodnie z którą dane osobowe można przekazywać do państw trzecich wyłącznie wówczas, gdy w danym państwie trzecim zapewniono odpowiedni stopień ochrony lub gdy wprowadzono odpowiednie zabezpieczenia, a osoby, których dane dotyczą, korzystają z egzekwowlanych i skutecznych praw w celu dalszego korzystania z przysługujących im praw podstawowych i zabezpieczeń⁵. W związku z tym i zgodnie z zasadami właściwymi dla prawa europejskiego⁶ wyjątki należy interpretować w sposób ścisły, aby wyjątki te nie stawały się regułą⁷. Znajduje to potwierdzenie w brzmieniu tytułu art. 49, który stanowi, że wyjątki należy stosować w szczególnych sytuacjach („Wyjątki w szczególnych sytuacjach”).

Rozważając przekazywanie danych osobowych do państw trzecich lub organizacji międzynarodowych, podmioty przekazujące dane powinny zatem opowiadać się za rozwiązaniami zapewniającymi osobom, których dane dotyczą, gwarancję, że będą nadal korzystały z praw podstawowych i zabezpieczeń, do których są uprawnione, dotyczących przetwarzania ich danych po ich przekazaniu. Ponieważ wyjątki nie zapewniają właściwiej ochrony ani odpowiednich zabezpieczeń przekazywanych danych osobowych oraz ponieważ nie ma wymogu uzyskania uprzedniej zgody organów nadzorczych w odniesieniu do przekazania na podstawie wyjątku, przekazywanie danych osobowych do państw trzecich na podstawie wyjątków prowadzi do zwiększonego ryzyka naruszenia praw i wolności osób, których dane dotyczą.

Podmioty przekazujące dane powinny również zdawać sobie sprawę, że w razie braku decyzji stwierdzającej odpowiedni stopień ochrony prawo Unii lub prawo państwa członkowskiego może z uwagi na ważne względy interesu publicznego wyraźnie nakładać ograniczenia na przekazywanie konkretnych kategorii danych osobowych do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej (art. 49 ust. 5).

Sporadyczne i niepowtarzające się przekazania

Europejska Rada Ochrony Danych wskazuje, że termin „sporadyczne” zastosowano w motywie 111, a wyrażenie „nie jest powtarzalne” zastosowano w wyjątku dotyczącym „ważnych prawnie uzasadnionych interesów” w art. 49 ust. 1 akapit drugi. Wyrażenia te sugerują, że takie przekazania mogą mieć miejsce więcej niż jeden raz, ale nie regularnie, a ich przeprowadzenie wykracza poza regularne działania, na przykład następują w losowych, nieznanych okolicznościach i w uznaniowych odstępach czasu. Na przykład przekazywanie danych, które odbywa się regularnie w ramach stałej

---

⁵ Motyw 114

⁶ Grupa Robocza Art. 29, WP 114, s. 7

⁷ Zob. dokument roboczy Grupy Roboczej Art. 29, WP 114, s. 7. Trybunał Sprawiedliwości wielokrotnie podkreślał, że „ochrona prawa podstawowego do poszanowania życia prywatnego na poziomie Unii wymaga, aby odstępstwa od ochrony danych osobowych i jej ograniczenia ograniczały się do tego, co absolutnie konieczne” (wyrok z dnia 16 grudnia 2008 r., Satakunnan Markkinapörssi i Satamedia, C 73/07, pkt 56; wyrok z dnia 9 listopada 2010 r., Volker und Markus Schecke i Eifert, C 92/09 i C 93/09, pkt 77; wyrok Digital Rights, pkt 52; wyrok z dnia 6 października 2015 r., Schrems, C 362/14, pkt 92 i wyrok z dnia 21 grudnia 2016 r., Tele2 Sverige AB, C 203/15, pkt 96). Zob. również art. 2 ust. 2 lit. a) protokołu dodatkowego do Konwencji 108 dotyczącego organów nadzoru i transgranicznych przepływów danych, s. 6, dostępnego na stronie <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/181> 1)

relacji między podmiotem przekazującym dane a pewnym podmiotem odbierającym dane, można w zasadzie uznać za systematyczne i powtarzalne, w związku z czym nie można stwierdzić, że jest sporadyczne lub niepowtarzające się. Ponadto na przykład przekazanie nie zostanie zwykle uznane za sporadyczne lub powtarzające się, jeżeli podmiotowi odbierającemu dane przyznano bezpośredni dostęp do bazy danych (np. za pośrednictwem interfejsu do programu komputerowego) na zasadach ogólnych.

W motywie 111 rozróżniono wyjątki przez wyraźne stwierdzenie, że wyjątki dotyczące „umowy” i „roszczeń” (art. 49 ust. 1 lit. b), c) i e)) należy ograniczyć do „sporadycznych” przekazania, natomiast takie ograniczenie nie występuje w przypadku „wyjątku w związku z wyraźną zgodą”, „wyjątku z uwagi na ważne względy interesu publicznego”, „wyjątku z uwagi na żywotne interesy” i „wyjątku dotyczącego rejestru” na podstawie art. 49 ust. 1 lit. a), d), f) i odpowiednio g).

Należy jednak podkreślić, że nawet te wyjątki, które nie zostały wyraźnie ograniczone do „sporadycznych” lub „niepowtarzających się” przekazania, należy interpretować w sposób, który nie jest sprzeczny z charakterem wyjątków jako odstępstw od zasady, zgodnie z którą danych osobowych nie można przekazać do państwa trzeciego, chyba że państwo to zapewni właściwy stopień ochrony danych lub pod warunkiem że zostaną wprowadzone odpowiednie zabezpieczenia⁸.

Kryterium niezbędności

Jednym nadrzędnym warunkiem zastosowania kilku wyjątków jest fakt, że przekazanie danych musi być „niezbędne” do realizacji konkretnego celu. Kryterium niezbędności należy stosować do oceny możliwego zastosowania wyjątków określonych w art. 49 ust. 1 lit. b), c), d), e) i f). Zgodnie z tym kryterium podmiot przekazujący dane w UE ocenia, czy przekazanie danych osobowych można uznać za niezbędne do realizacji konkretnego celu, który uzasadnia zastosowanie wyjątku. Więcej informacji na temat konkretnego zastosowania kryterium niezbędności w odniesieniu do każdego z wyjątków można znaleźć w odpowiednich sekcjach poniżej.

Art. 48 w odniesieniu do wyjątków

W art. 48 RODO wprowadzono nowy przepis, który należy brać pod uwagę przy rozważaniu przekazywania danych osobowych. W art. 48 i powiązany z nim motyw 115 przewidziano, że decyzje organów, sądów lub trybunałów państwa trzeciego nie stanowią same w sobie uzasadnionych podstaw przekazania danych do państw trzecich. W związku z tym każdy przypadek przekazania w odpowiedzi na decyzję organów państwa trzeciego jest zgodny z prawem wyłącznie wówczas, gdy przekazanie jest zgodne z warunkami określonymi w rozdziale V⁹.

W przypadkach gdy obowiązuje umowa międzynarodowa, taka jak traktat o wzajemnej pomocy prawnej (MLAT), przedsiębiorstwa UE powinny na ogół odrzucić bezpośrednie wnioski i odesłać organy wzywającego państwa trzeciego do istniejącego traktatu o wzajemnej pomocy prawnej lub obowiązującej umowy.

Taka interpretacja jest również ściśle powiązana z brzmieniem art. 44, w którym określono nadrzędną zasadę mającą zastosowanie do wszystkich przepisów rozdziału V w celu zapewnienia, by stopień ochrony osób fizycznych zagwarantowany w RODO nie został naruszony.

---

⁹Zob. motyw 115 zdanie 4.

2. SZCZEGÓŁOWA WYKŁADNIA PRZEPISÓW ART. 49

2.1 Osoba, której dane dotyczą, poinformowana o ewentualnym ryzyku, z którym – ze względu na brak decyzji stwierdzającej odpowiedni stopień ochrony oraz na brak odpowiednich zabezpieczeń – może się dla niej wiązać proponowane przekazanie, wyraźnie wyraziła na nie zgodę – art. 49 ust. 1 lit. a)

Ogólne warunki, które zgoda musi spełniać, aby została uznana za ważną, określono w art. 4 pkt 11¹⁰ i w art. 7 RODO¹¹. Grupa Robocza Art. 29 zapewnia wskazówki dotyczące tych ogólnych warunków wyrażenia zgody w osobnym dokumencie potwierdzonym przez Europejską Radę Ochrony Danych¹². Warunki te mają również zastosowanie do zgody w kontekście art. 49 ust. 1 lit. a). Istnieją jednak szczególne, dodatkowe elementy konieczne, aby zgodę można było uznać za ważną podstawę prawną międzynarodowego przekazania danych do państw trzecich lub organizacji międzynarodowych, jak określono w art. 49 ust. 1 lit. a), i niniejszy dokument będzie ich dotyczyć.

W związku z tym przedmiotową sekcję (1) niniejszych wytycznych należy odczytywać w związku z wytycznymi Grupy Roboczej Art. 29 dotyczącymi zgody, potwierdzone przez Europejską Radę Ochrony Danych, które zawierają bardziej szczegółową analizę wykładni ogólnych warunków i kryteriów dotyczących zgody na mocy RODO¹³. Należy również pamiętać, że zgodnie z art. 49 ust. 3 organy publiczne nie mogą powoływać się na ten wyjątek w ramach wykonywania przysługujących im uprawnień publicznych.

W art. 49 ust. 1 lit. a) określono, że przekazanie danych osobowych do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej może nastąpić w razie braku decyzji stwierdzającej odpowiedni stopień ochrony określonej w art. 45 ust. 3 lub braku odpowiednich zabezpieczeń określonych w art. 46, w tym wiążących reguł korporacyjnych, pod warunkiem że *„osoba, której dane dotyczą, poinformowana o ewentualnym ryzyku, z którym – ze względu na brak decyzji stwierdzającej odpowiedni stopień ochrony oraz na brak odpowiednich zabezpieczeń – może się dla niej wiązać proponowane przekazanie, wyraźnie wyraziła na nie zgodę”*.

2.1.1 Zgoda musi być wyraźna

Zgodnie z art. 4 pkt 11 RODO zgoda powinna być dobrowolna, konkretna, świadoma i jednoznaczna. Jeżeli chodzi o ostatni warunek, przepisy art. 49 ust. 1 lit. a) są bardziej restrykcyjne, ponieważ zawierają wymóg uzyskania „wyraźnej” zgody. Jest to również nowy wymóg w porównaniu z art. 26 ust. 1 lit. a) dyrektywy 95/46/WE, w którym wymagano jedynie „jednoznacznej” zgody. W RODO nałożono wymóg uzyskania wyraźnej zgody w przypadku, gdy może zaistnieć szczególne ryzyko naruszenia ochrony danych, a zatem wymagany jest wysoki stopień indywidualnej ochrony danych osobowych, jak ma to miejsce w przypadku przetwarzania szczególnych kategorii danych (art. 9 ust. 2 lit. a)) i zautomatyzowanych decyzji (art. 22 ust. 2 lit. c)). Takie szczególne ryzyko pojawia się również w kontekście międzynarodowego przekazywania danych.

Więcej wskazówek na temat wymogu dotyczącego wyraźnej zgody oraz pozostałe mające zastosowanie wymogi, które muszą zostać spełnione, aby zgodę można było uznać za ważną, można

---

¹⁰ Zgodnie z art. 4 pkt 11 RODO „zgoda” osoby, której dane dotyczą oznacza dobrowolne, konkretne, świadome i jednoznaczne okazanie woli, którym osoba, której dane dotyczą, w formie oświadczenia lub wyraźnego działania potwierdzającego, przyzwala na przetwarzanie dotyczących jej danych osobowych.

¹¹ Dodatkowe wskazówki dotyczące zgody zawarto również w motywach 32, 33, 42 i 43.

¹² Zob. Grupa Robocza Art. 29, Wytyczne dotyczące zgody na mocy rozporządzenia 2016/679 (WP 259).

¹³ Tamże.

znaleźć w wytycznych Grupy Roboczej Art. 29 dotyczących zgody potwierdzonych przez Europejską Radę Ochrony Danych¹⁴.

2.1.2 Zgoda musi dotyczyć konkretnie danego jednorazowego/wielokrotnego przekazania danych

Zgodnie z jednym z wymogów ważna zgoda musi być konkretna. Aby zgoda mogła stanowić ważną podstawę przekazania danych na podstawie art. 49 ust. 1 lit. a), musi zostać udzielona konkretnie w odniesieniu do danego jednorazowego lub wielokrotnego przekazania danych.

Terminu „konkretna” użyto w definicji zgody w celu zapewnienia pewnego stopnia kontroli użytkowników i przejrzystości osobie, której dane dotyczą. Termin ten jest również ściśle związany z wymogiem, aby zgoda była „świadoma”.

Z uwagi na fakt, że zgoda musi być konkretna, niekiedy niemożliwe jest uzyskanie uprzedniej zgody osoby, której dane dotyczą, na przyszłe przekazanie w chwili gromadzenia danych, np. jeżeli wystąpienie i szczególne okoliczności przekazania nie są znane w chwili wnioskowania o zgodę, nie można ocenić wpływu przekazania na osobę, której dane dotyczą. Na przykład przedsiębiorstwo UE gromadzi dane swoich klientów w konkretnym celu (dostarczanie towarów), nie rozważając wówczas przekazywania tych danych do osoby trzeciej spoza UE. Kilka lat później to samo przedsiębiorstwo zostaje jednak przejęte przez przedsiębiorstwo spoza UE, które chce przekazać dane osobowe swoich klientów do innego przedsiębiorstwa spoza UE. Aby przekazanie takie było ważne na podstawie wyjątku dotyczącego zgody, osoba, której dane dotyczą, powinna wyrazić zgodę na to konkretne przekazanie w chwili planowania przekazania. W związku z tym zgoda udzielona w czasie gromadzenia danych przez przedsiębiorstwo z UE do celów dostarczania towarów nie jest wystarczająca, aby uzasadnić zastosowanie tego wyjątku w celu przekazania danych osobowych poza UE planowanego w późniejszym terminie.

Podmiot przekazujący dane musi zatem upewnić się, że uzyska konkretną zgodę przed przekazaniem, nawet jeżeli nastąpi to po zgromadzeniu danych. Wymóg ten jest również związany z koniecznością, by zgoda była świadoma. Możliwe jest uzyskanie konkretnej zgody osoby, której dane dotyczą, przed przekazaniem i w chwili gromadzenia danych osobowych, o ile poinformuje się osobę, której dane dotyczą, o konkretnym przekazaniu, a okoliczności przekazania nie zmieniają się po wyrażeniu przez osobę, której dane dotyczą, konkretnej zgody. Podmiot przekazujący dane musi zatem upewnić się, że spełniono również wymogi określone w sekcji 1.3 poniżej.

2.1.3 Zgoda musi być świadoma¹⁵, w szczególności osoba udzielająca zgody musi być świadoma ewentualnego ryzyka, z którym może się wiązać przekazanie

Warunek ten jest wyjątkowo istotny, ponieważ wzmacnia i precyzuje ogólny wymóg dotyczący „świadomej” zgody mający zastosowanie do każdej zgody, który ustanowiono w art. 4 pkt 11¹⁶. Zgodnie z ogólnym wymogiem dotyczącym „świadomej” zgody w przypadku gdy zgoda jest legalną podstawą przekazania danych zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. a), należy odpowiednio wcześniej przekazać osobie, której dane dotyczą, informacje o szczególnych okolicznościach przekazania (tj. tożsamość administratora danych, cel przekazania, rodzaj danych, istnienie prawa do cofnięcia zgody, tożsamość lub kategorie odbiorców)¹⁷.

---

¹⁴ Tamże.

¹⁵ Należy również przestrzegać ogólnych wymogów dotyczących przejrzystości wyrażonych w art. 13 i 14 RODO. Więcej informacji można znaleźć w Wytycznych dotyczących przejrzystości na mocy rozporządzenia 2016/679 (WP 260).

¹⁶ Zob. Grupa Robocza Art. 29, Wytyczne dotyczące zgody na mocy rozporządzenia 2016/679 (WP 259).

¹⁷ Tamże, s. 13.

Oprócz ogólnego wymogu dotyczącego „świadomej” zgody w przypadku gdy dane osobowe przekazują się do państwa trzeciego na podstawie art. 49 ust. 1 lit. a), przepis ten wymaga, aby osoby, których dane dotyczą, zostały poinformowane o szczególnym ryzyku wynikającym z faktu, że ich dane zostaną przekazane do państwa, które nie zapewnia właściwej ochrony, i o niewdrożeniu żadnych odpowiednich zabezpieczeń mających na celu zapewnienie ochrony danych. Przedstawienie tych informacji jest kluczowe, aby umożliwić osobie, której dane dotyczą, wyrażenie zgody przy pełnej wiedzy na temat tych szczególnych okoliczności przekazania, a zatem jeżeli informacji tych nie przedstawiono, wyjątek nie będzie miał zastosowania.

Informacje dostarczone osobom, których dane dotyczą, w celu uzyskania zgody na przekazanie ich danych osobowych do osób trzecich mających siedzibę w państwach trzecich powinny określać również wszystkich odbiorców danych lub kategorie odbiorców, wszystkie państwa, do których dane osobowe są przekazywane, informację, że zgoda stanowi zgodną z prawem podstawę przekazania oraz że państwo trzecie, do którego dane zostaną przekazane, nie zapewnia właściwego poziomu ochrony danych na podstawie decyzji Komisji Europejskiej¹⁸. Ponadto, jak wspomniano powyżej, należy podać informacje dotyczące ewentualnego ryzyka dla osoby, której dane dotyczą, wynikającego z braku właściwej ochrony w państwie trzecim oraz braku odpowiednich zabezpieczeń. Powiadomienie takie, które można ujednoclić, powinno zawierać na przykład informacje, że w państwie trzecim prawdopodobnie nie istnieje organ nadzorczy ani nie istnieją przepisy dotyczące przetwarzania danych czy też że państwo trzecie może nie gwarantować praw osoby, której dane dotyczą.

W konkretnym przypadku, w którym przekazanie dokonuje się po zebraniu danych osobowych od osoby, której dane dotyczą, podmiot przekazujący dane powinien poinformować osobę, której dane dotyczą, o przekazaniu i związanym z nim ryzyku, zanim nastąpi przekazanie, tak aby otrzymać wyraźną zgodę takiej osoby na „proponowane” przekazanie.

Jak wynika z powyższej analizy, w RODO określono rygorystyczne warunki, które trzeba spełnić, aby móc zastosować wyjątek dotyczący zgody. Te rygorystyczne warunki w połączeniu z faktem, że zgoda wyrażona przez osobę, której dane dotyczą, może zostać cofnięta w dowolnym momencie, oznacza, iż zgoda może okazać się niewykonalnym rozwiązaniem długoterminowym do celów przekazywania danych do państw trzecich.

2.2 Przekazanie niezbędne do wykonania umowy między osobą, której dane dotyczą, a administratorem lub do wprowadzenia w życie środków przedumownych podejmowanych na żądanie osoby, której dane dotyczą (art. 49 ust. 1 lit. b))

W świetle motywu 111 przekazanie danych na podstawie tego wyjątku może nastąpić, „*jeżeli przekazywanie jest **sporadyczne i niezbędne** w związku z umową [...]*”¹⁹.

Co do zasady, chociaż zakres wyjątków związanych z wykonaniem umowy może wydawać się potencjalnie dość szeroki, ograniczają go kryteria dotyczące „niezbędności” oraz „sporadycznego przekazywania”.

Niezbędność przekazania danych

---

¹⁸ Ostatni wspomniany wymóg wynika również z obowiązku informowania osób, których dane dotyczą (art. 13 ust. 1 lit. f), art. 14 ust. 1 lit. e)).

¹⁹ Kryterium dotyczące „sporadycznego” przekazywania zawarto w motywie 111 i ma ono zastosowanie do wyjątków określonych w art. 49 ust. 1 lit. b), c) i e).

„Kryterium niezbędności”²⁰ ogranicza liczbę przypadków, w których można się powołać na art. 49 ust. 1 lit. b)²¹. Wymaga ono ścisłego i znacznego powiązania między przekazaniem danych a celami umowy.

Wyjątku tego nie można zastosować, na przykład jeśli grupa przedsiębiorstw, w celach związanych z działalnością gospodarczą, scentralizowała funkcje zarządzania płatnościami i zasobami ludzkimi w odniesieniu do wszystkich pracowników w państwie trzecim, ponieważ nie istnieje bezpośredni ani obiektywny związek między wykonaniem umowy o pracę a takim przekazaniem²². Inne podstawy przekazania, przewidziane w rozdziale V, takie jak standardowe klauzule umowne lub wiążące reguły korporacyjne mogą jednak być odpowiednie w przypadku konkretnego przekazania.

Z drugiej strony przekazanie przez biura podróży danych osobowych dotyczących ich poszczególnych klientów hotelom lub innym partnerom handlowym, do których zwrócono by się w związku z organizacją pobytu tych klientów za granicą, można uznać za niezbędne dla realizacji celów umowy zawartej między biurem podróży a klientem, ponieważ w tym przypadku istnieje wystarczające, ścisłe i znaczne powiązanie między przekazaniem danych a celami umowy (organizacja wycieczek klientów).

Wyjątku tego nie można zastosować do przekazania dodatkowych informacji, które nie są niezbędne do wykonania umowy lub, odpowiednio, do wdrożenia środków przedumownych, których żądała osoba, której dane dotyczą²³; w przypadku dodatkowych danych wymagane byłyby zatem inne narzędzia.

Sporadyczne przekazania

Dane osobowe można przekazać jedynie na podstawie tego wyjątku, jeśli przekazanie to jest sporadyczne²⁴. W poszczególnych przypadkach należałoby ustalić, czy przekazania lub przekazanie danych zostałyby określone jako „sporadyczne” lub „niesporadyczne”.

W tym przypadku przekazanie można uznać za sporadyczne, na przykład jeśli dane osobowe kierownika sprzedaży, który w ramach swojej umowy o pracę podróżuje do różnych klientów w państwach trzecich, wysyła się do tych klientów w celu zorganizowania spotkań. Przekazanie można również uznać za sporadyczne, jeśli bank znajdujący się w UE przekaże dane osobowe bankowi znajdującemu się w państwie trzecim, aby wykonać zlecenie klienta dotyczące dokonania płatności, o ile przekazanie to nie następuje w ramach stałego stosunku współpracy między oboma bankami.

Przekazania nie zostaną jednak uznane za „sporadyczne” w przypadku, gdy międzynarodowe przedsiębiorstwo organizuje szkolenia w centrum szkoleniowym znajdującym się w państwie trzecim i systematycznie przekazuje dane osobowe pracowników uczęszczających na kurs szkoleniowy (np. dane takie jak imię i nazwisko oraz nazwa stanowiska, ale potencjalnie również informacje na temat wymogów żywieniowych lub ograniczeń ruchowych). Przekazania danych występujące regularnie w ramach stałego stosunku zostałyby uznane za systematyczne i powtarzalne, a zatem wykraczające poza „sporadyczny” charakter. W związku z tym w tym przypadku przekazania danych w ramach stosunku biznesowego nie mogą opierać się na art. 49 ust. 1 lit. b).

---

²⁰ Zob. również Opinia 06/2014 Grupy Roboczej Art. 29 w sprawie pojęcia uzasadnionych interesów administratora danych zawartego w art. 7 dyrektywy 95/46/WE (WP 217).

²¹ Wymóg dotyczący „niezbędności” można również znaleźć w wyjątkach określonych w art. 49 ust. 1 lit. c)–f).

²² Ponadto przekazanie nie będzie postrzegane jako sporadyczne (zob. poniżej).

²³ Ogólniej mówiąc, wszystkie wyjątki określone w art. 49 ust. 1 lit. b)–f) dopuszczają możliwość przekazania wyłącznie danych niezbędnych do celu przekazania.

²⁴ W odniesieniu do ogólnej definicji terminu „sporadyczne” zob. s. 4.

Zgodnie z art. 49 ust. 3 wyjątek ten nie może być stosowany do działalności prowadzonej przez organy publiczne w ramach wykonywania przysługujących im uprawnień publicznych.

2.3 Przekazanie niezbędne do zawarcia lub wykonania umowy zawartej w interesie osoby, których dane dotyczą, między administratorem a inną osobą fizyczną lub prawną (art. 49 ust. 1 lit. c))

Wykładnia tego przepisu jest z konieczności podobna do wykładni art. 49 ust. 1 lit. b); mianowicie przekazanie danych do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej w przypadku braku decyzji stwierdzającej odpowiedni stopień ochrony na podstawie art. 45 ust. 3 lub odpowiednich zabezpieczeń na podstawie art. 46 można uznać za objęte zakresem wyjątku określonego w art. 49 ust. 1 lit. c) jedynie wtedy, gdy można stwierdzić, że jest ono „niezbędne do zawarcia lub wykonania umowy zawartej między administratorem danych a inną osobą fizyczną lub prawną w interesie osoby, której dane dotyczą”.

Oprócz faktu, że przekazanie musi być niezbędne, motyw 111 wskazuje, iż przekazanie danych może nastąpić wyłącznie, „jeżeli przekazywanie jest **sporadyczne i niezbędne** w związku z umową [...]”. W związku z tym oprócz „kryterium niezbędności” dane osobowe w tym przypadku można przekazać na podstawie tego wyjątku wyłącznie wówczas, gdy przekazanie jest sporadyczne.

Niezbędność przekazania danych i zawarcie umowy w interesie osoby, której dane dotyczą

W przypadku gdy organizacja, w celach związanych z działalnością gospodarczą, zleciła działania w drodze outsourcingu dostawcom usług spoza UE, takie jak zarządzanie płacami, wyjątek ten nie będzie stanowił podstawy do przekazania danych do takich celów, ponieważ nie można ustalić ścisłego i znacznego powiązania między przekazaniem a umową zawartą w interesie osoby, której dane dotyczą, nawet jeśli celem końcowym przekazania jest zarządzanie wynagrodzeniem pracownika²⁵. Inne narzędzia przekazywania przewidziane w rozdziale V, takie jak standardowe klauzule umowne lub wiążące reguły korporacyjne, mogą zapewnić odpowiedniejszą podstawę takiego przekazania.

Sporadyczne przekazania

Dane osobowe można ponadto przekazać na podstawie tego wyjątku jedynie wtedy, gdy przekazanie jest sporadyczne, tak jak ma to miejsce w przypadku wyjątku określonego w art. 49 ust. 1 lit. b). W związku z tym, aby ocenić, czy takie przekazanie jest sporadyczne, należy zastosować takie samo kryterium²⁶.

Ponadto zgodnie z art. 49 ust. 3 wyjątek ten nie może być stosowany do działalności prowadzonej przez organy publiczne w ramach wykonywania przysługujących im uprawnień publicznych²⁷.

2.4 Przekazanie jest niezbędne ze względu na ważne względy interesu publicznego (art. 49 ust. 1 lit. d))

Wyjątek ten, zazwyczaj zwany „wyjątkiem z uwagi na ważny interes publiczny”, jest bardzo podobny do przepisu zawartego w dyrektywie 95/46/WE²⁸ w art. 26 ust. 1 lit. d), który stanowi, że przekazanie następuje wyłącznie pod warunkiem, że jest konieczne lub wymagane przez prawo z ważnych względów publicznych.

²⁵ Ponadto przekazanie nie będzie postrzegane jako sporadyczne (zob. poniżej).

²⁶ W odniesieniu do ogólnej definicji terminu „sporadyczne” zob. s. 4.

²⁷ Więcej informacji na ten temat można znaleźć w sekcji 1 na s. 5 powyżej.

²⁸ DYREKTYWA 95/46/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych.

Zgodnie z art. 49 ust. 4 jedynie interesy publiczne uznane w prawie Unii lub w prawie państwa członkowskiego, któremu podlega administrator, mogą doprowadzić do zastosowania tego wyjątku.

Do zastosowania tego wyjątku nie wystarczy jednak wystąpienie o przekazanie danych (na przykład przez organ państwa trzeciego) do celów dochodzenia, które służy interesowi publicznemu państwa trzeciego, który to interes, w abstrakcyjnym sensie, istnieje również w prawie Unii lub państwa członkowskiego. Jeżeli na przykład organ państwa trzeciego wystąpi o przekazanie danych do celów dochodzenia, którego celem jest zwalczanie terroryzmu, samo istnienie przepisów prawa Unii lub państwa członkowskiego, których celem również jest zwalczanie terroryzmu, nie jest wystarczającym powodem do zastosowania art. 49 ust. 1 lit. d) w odniesieniu do takiego przekazania. Raczej, jak podkreśliła Grupa Robocza Art. 29, czyli podmiot poprzedzający Europejską Radę Ochrony Danych, w poprzednich stanowiskach²⁹, wyjątek ten ma zastosowanie jedynie w przypadku, gdy z prawa Unii lub państwa członkowskiego, któremu podlega administrator, można wywnioskować, że takie przekazanie danych jest dozwolone do ważnych celów interesu publicznego, w tym w duchu wzajemności na rzecz współpracy międzynarodowej. Istnienie międzynarodowej umowy lub konwencji, w której uznano określony cel i przewidziano współpracę międzynarodową, aby wesprzeć osiągnięcie tego celu, może być wskaźnikiem przy ocenie istnienia interesu publicznego na podstawie art. 49 ust. 1 lit. d), pod warunkiem że UE lub państwa członkowskie są stroną tej umowy lub konwencji.

Chociaż art. 49 ust. 1 lit. d) jest głównie przeznaczony do wykorzystania przez organy publiczne, mogą się powoływać na niego również podmioty prywatne. Wniosek taki jest poparty kilkoma przykładami wymienionymi w motywie 112, w którym wspomniano o przekazaniach zarówno przez organy publiczne, jak i podmioty prywatne³⁰.

W związku z tym zasadniczym wymogiem warunkującym zastosowanie tego wyjątku jest ustalenie istnienia ważnego interesu publicznego, a nie charakter organizacji (organizacja publiczna, prywatna czy międzynarodowa), która przekazuje lub otrzymuje dane.

W motywach 111 i 112 wskazano, że wyjątek ten nie ogranicza się do przekazania danych, które są „sporadyczne”³¹. Nie oznacza to jednak, że przekazania danych na podstawie wyjątku z uwagi na ważny interes publiczny na mocy art. 49 ust. 1 lit. d) mogą następować na dużą skalę i w sposób systematyczny. Należy raczej przestrzegać ogólnej zasady, zgodnie z którą wyjątki określone w art. 49 nie stają się „zasadą” w praktyce, ale należy je ograniczyć do szczególnych sytuacji i każdy podmiot przekazujący dane musi zapewnić, aby przekazanie spełniało rygorystyczne kryterium niezbędności³².

W przypadku gdy przekazania następują w toku zwykłej działalności lub praktyki, Europejska Rada Ochrony Danych stanowczo zachęca wszystkie podmioty przekazujące dane (w szczególności organy publiczne³³) do uregulowania przekazania przez wprowadzenie odpowiednich zabezpieczeń zgodnie z art. 46, a nie przez opieranie się na wyjątku określonym w art. 49 ust. 1 lit. d).

---

²⁹ Opinia 10/2006 Grupy Roboczej Art. 29 w sprawie przetwarzania danych osobowych przez Stowarzyszenie Międzynarodowej Teletransmisji Danych Finansowych (SWIFT) (WP 128), s. 25.

³⁰ „Międzynarodowa wymiana danych między organami ds. konkurencji, organami podatkowymi lub celnymi, organami nadzoru finansowego, służbami odpowiedzialnymi za sprawy zabezpieczenia społecznego lub za zdrowie publiczne, na przykład w przypadku ustalania kontaktów zakaźnych w razie chorób zakaźnych lub w celu zmniejszenia lub wyeliminowania dopingu w sporcie”.

³¹ W odniesieniu do ogólnej definicji terminu „sporadyczne” zob. s. 4.

³² Zob. również s. 3.

³³ Na przykład organy nadzoru finansowego wymieniające dane w kontekście międzynarodowego przekazywania danych osobowych do celów współpracy administracyjnej.

2.5 Przekazanie jest niezbędne do ustalenia, dochodzenia lub ochrony roszczeń (art. 49 ust. 1 lit. e))

Ustalenie, dochodzenie lub ochrona roszczeń

Zgodnie z art. 49 ust. 1 lit. e) przekazanie może nastąpić, jeśli „*jest niezbędne do ustalenia, dochodzenia lub ochrony roszczeń*”. Motyw 111 stanowi, że przekazanie jest możliwe, jeśli jest „*sporadyczne i niezbędne w związku z umową lub roszczeniem – niezależnie od rodzaju postępowania: sądowego lub administracyjnego lub jakiegokolwiek innego postępowania pozasądowego, w tym postępowania przed organami regulacyjnymi*”. Obejmuje to szereg działań na przykład w kontekście postępowania karnego lub administracyjnego w państwie trzecim (np. prawo dotyczące naruszenia konkurencji, korupcja, wykorzystywanie informacji wewnętrznych lub podobne sytuacje), w przypadku którego wyjątek może mieć zastosowanie do przekazania danych do celów obrony własnej lub uzyskania zmniejszenia przewidzianej w prawie kary pieniężnej lub zwolnienia z niej, np. w postępowaniu w sprawie naruszenia konkurencji. Przekazania danych do celów formalnego, przygotowawczego postępowania ujawniającego w procesie cywilnym mogą również wchodzić w zakres tego wyjątku. Wyjątek ten może również obejmować działania podmiotu przekazującego dane, mające na celu wszczęcie postępowania w państwie trzecim, na przykład w przypadku powództwa sądowego czy ubiegania się o zatwierdzenie połączenia. Wyjątku nie można zastosować, aby uzasadnić przekazanie danych osobowych ze względu na samą możliwość, że postępowanie sądowe lub procedura formalna mogą zostać wszczęte w przeszłości.

Wyjątek ten można stosować do działalności prowadzonej przez organy publiczne w ramach wykonywania przysługujących im uprawnień publicznych (art. 49 ust. 3).

Połączenie terminów „roszczenie” i „postępowanie” oznacza, że odnośne postępowanie musi posiadać podstawę prawną, w tym formalną, określoną w prawie procedurę, jednak niekoniecznie ogranicza się do postępowania sądowego czy administracyjnego („lub jakiegokolwiek innego postępowania pozasądowego”). Ponieważ przekazanie musi się odbyć **w toku** postępowania, konieczne jest ścisłe powiązanie między przekazaniem danych a konkretnym postępowaniem dotyczącym danej sytuacji. Abstrakcyjne zastosowanie określonego rodzaju postępowania nie byłoby wystarczające.

Administratorzy danych i podmioty przetwarzające muszą być świadomi tego, że prawo krajowe również może zawierać tak zwane „ustawy blokujące”, zakazujące im przekazywania danych osobowych sądom zagranicznym lub potencjalnie innym zagranicznym organom urzędowym lub ograniczające takie przekazywanie.

Niezbędność przekazania danych

Przekazanie danych może nastąpić wyłącznie wówczas, gdy jest **niezbędne** do ustalenia, dochodzenia lub ochrony danego roszczenia. „*Kryterium niezbędności*” wymaga ścisłego i znacznego powiązania między danymi, które mają być przekazane, a ustaleniem, dochodzeniem lub ochroną sytuacji prawnej³⁴. Sam interes organów państwa trzeciego lub potencjalna „dobra wola”, którą można uzyskać od organu państwa trzeciego, nie byłoby wystarczające.

Chociaż podmiot przekazujący dane może mieć pokusę, aby przekazać wszystkie potencjalnie istotne dane osobowe w odpowiedzi na wniosek lub do celów wszczęcia postępowania sądowego, nie byłoby to zgodne z tym wyjątkiem lub, ogólniej mówiąc, z RODO, ponieważ (zgodnie z zasadą minimalizacji

---

³⁴ Motyw 111: „niezbędne w związku z umową lub roszczeniem”.

danych) podkreśla to konieczność, aby dane osobowe były odpowiednie, istotne i ograniczały się do tego, co jest niezbędne w związku z celami, w jakich się je przetwarza.

W odniesieniu do postępowania sądowego Grupa Robocza Art. 29, czyli podmiot poprzedzający Europejską Radę Ochrony Danych, wypracowała już wielopłaszczyznowe podejście do kwestii tego, czy dane osobowe należy przekazywać, w tym do stosowania tej zasady. Na pierwszym etapie należy starannie ocenić, czy dane zanonimizowane nie byłyby wystarczające w danym przypadku. Jeśli nie, wówczas można rozważyć przekazanie danych opatrzone pseudonimem. Jeżeli przesłanie danych osobowych do państwa trzeciego jest konieczne, ich istotność dla danej sprawy należy ocenić przed przekazaniem – tak aby przekazany i ujawniony został jedynie zbiór tych danych osobowych, które są faktycznie niezbędne.

Sporadyczne przekazanie

Przekazania takie powinny następować tylko wtedy, gdy są sporadyczne. Aby zapoznać się z informacjami na temat definicji przekazania sporadycznych, zob. odpowiednia sekcja dotycząca „sporadycznych” i „niepowtarzających się” przekazania³⁵. Podmioty przekazujące dane musiałyby starannie ocenić każdy przypadek z osobna.

2.6 Przekazanie niezbędne do ochrony żywotnych interesów osoby, których dane dotyczą, lub innych osób, jeżeli osoba, której dane dotyczą, jest fizycznie lub prawnie niezdolna do wyrażenia zgody (art. 49 ust. 1 lit. f)

Wyjątek przewidziany w art. 49 ust. 1 lit. f) ma oczywiście zastosowanie, w przypadku gdy dane przekazywane są w sytuacji zagrożenia zdrowia, jeżeli uznaje się, że takie przekazanie jest niezbędne w celu zapewnienia niezbędnej opieki medycznej.

W związku z tym zgodnie z prawem możliwe musi być na przykład przekazanie danych (w tym pewnych danych osobowych), jeżeli osoba, której dane dotyczą, podczas przebywania poza granicami UE jest nieprzytomna i wymaga natychmiastowej opieki medycznej, a jedynie podmiot przekazujący dane (tj. lekarz tej osoby), prowadzący praktykę w państwie członkowskim UE, jest w stanie dostarczyć takie dane. W takich przypadkach prawo przewiduje, że ryzyko doznania poważnej szkody przez osobę, której dane dotyczą, przeważa nad aspektami ochrony danych.

Przekazanie musi być związane z interesem osoby, której dane dotyczą, lub interesem innej osoby, a także jeżeli przekazywane dane dotyczą zdrowia, ich przekazanie musi być konieczne w celu postawienia koniecznej diagnozy. Podobnie wyjątku tego nie można zastosować w celu uzasadnienia przekazywania osobistych danych medycznych poza UE, jeżeli celem przekazania nie jest leczenie szczególnego przypadku osoby, której dane dotyczą, lub innej osoby, ale na przykład przeprowadzenie ogólnego badania medycznego, którego wyniki będą dostępne w przyszłości.

W RODO rzeczywiście nie ograniczono stosowania tego wyjątku w odniesieniu do integralności fizycznej osoby, ale pozostawiono na przykład możliwość rozważenia przypadków, w których należy chronić integralność psychiczną osoby. W takim przypadku dana osoba również byłaby niezdolna – fizycznie lub prawnie – do wyrażenia zgody na przekazanie swoich danych osobowych. Ponadto zainteresowana osoba fizyczna, której dane osobowe są przedmiotem przekazania, musi w szczególności nie być w stanie – fizycznie lub prawnie – udzielić zgody na to przekazanie.

Jeżeli jednak osoba, której dane dotyczą, jest w stanie podjąć ważną decyzję i istnieje możliwość ubiegania się o jej zgodę, nie można zastosować tego wyjątku.

---

³⁵ S. 4.

Na przykład gdy dane osobowe są konieczne, aby zapobiec eksmisji z nieruchomości, sytuacja ta nie wchodzi w zakres tego wyjątku, ponieważ mimo iż zakwaterowanie można uznać za żywotny interes, osoba, której dane dotyczą, może wyrazić zgodę na przekazanie swoich danych.

Ta zdolność do podjęcia ważnej decyzji może zależeć od niezdolności fizycznej, psychicznej, ale również prawnej. Niezdolność prawna może na przykład obejmować, bez uszczerbku dla krajowych mechanizmów reprezentacji, przypadek małoletniego. Taką niezdolność prawną należy udowodnić, w zależności od przypadku, na podstawie orzeczenia lekarskiego poświadczającego psychiczną niezdolność osoby, której dane dotyczą, albo na podstawie dokumentu rządowego potwierdzającego sytuację prawną danej osoby.

Przekazanie do międzynarodowej organizacji humanitarnej danych, które są niezbędne, aby wykonać zobowiązanie wynikające z konwencji genewskich lub aby działać zgodnie z międzynarodowym prawem humanitarnym obowiązującym podczas konfliktu zbrojnego, również może wchodzić w zakres art. 49 ust. 1 lit. f); zob. motyw 112. W takich przypadkach osoba, której dane dotyczą, również musi być fizycznie lub prawnie niezdolna do wyrażenia zgody.

Przekazanie danych osobowych po wystąpieniu katastrofy naturalnej i w kontekście udostępniania danych osobowych podmiotom i osobom w celu przeprowadzenia działań ratowniczych i poszukiwawczych (na przykład krewnym ofiar katastrofy, a także rządowi i służbom ratunkowym) można uzasadnić na podstawie tego wyjątku. Takie nieoczekiwane zdarzenia (powodzie, trzęsienia ziemi, huragany itd.) mogą uzasadniać pilne przekazanie pewnych danych osobowych, aby poznać na przykład miejsce, w którym znajdują się ofiary, oraz ich stan. W takich sytuacjach uznaje się, że osoba, której dane dotyczą, nie jest w stanie wyrazić zgody na przekazanie swoich danych.

2.7 Przekazanie danych z publicznego rejestru (art. 49 ust. 1 lit. g) i art. 49 ust. 2)

W art. 49 ust. 1 lit. g) i art. 49 ust. 2 zezwolono na przekazanie danych osobowych z rejestrów pod pewnymi warunkami. Rejestr definiuje się zwykle jako „(pisemny) spis zawierający regularnie dokonywane wpisy dotyczące rzeczy lub szczegóły” lub jako „oficjalny wykaz lub spis nazw lub rzeczy”³⁶, przy czym w kontekście art. 49 rejestr może mieć formę pisemną lub elektroniczną.

Zgodnie z prawem Unii lub prawem państwa członkowskiego rejestr taki ma służyć za źródło informacji dla ogółu obywateli. W związku z tym prywatne rejestry (za które odpowiadają podmioty prywatne) wykraczają poza zakres tego wyjątku (na przykład prywatne rejestry, na których podstawie ocenia się zdolność kredytową).

Rejestr musi być dostępny dla:

- a) ogółu obywateli lub
- b) dla każdej osoby mogącej wykazać prawnie uzasadniony interes.

Mogą to być na przykład: rejestry przedsiębiorstw, rejestry stowarzyszeń, rejestry wyroków skazujących, rejestry tytułów własności (gruntów) lub publiczne rejestry pojazdów.

Poza ogólnymi wymogami dotyczącymi ustanowienia samych rejestrów przekazanie danych z tych rejestrów można nastąpić wyłącznie wówczas, gdy w każdym szczególnym przypadku spełniono warunki konsultacji określone w prawie Unii lub prawie państwa członkowskiego (informacje na temat tych ogólnych warunków można znaleźć w art. 49 ust. 1 lit. g)).

---

³⁶ Merriam Webster Dictionary, <https://www.merriam-webster.com/dictionary/register> (22.01.2018); Oxford Dictionary <https://en.oxforddictionaries.com/definition/register> (22.01.2018).

Administratorzy danych i podmioty przetwarzające chcące przekazać dane osobowe na mocy tego wyjątku muszą zdawać sobie sprawę, że przekazanie nie może obejmować całości danych osobowych ani całych kategorii danych osobowych zawartych w rejestrze (art. 49 ust. 2). Jeżeli przekazanie następuje z rejestru utworzonego na mocy prawa i przeznaczonego do wglądu dla ogółu obywateli lub osób mających prawnie uzasadniony interes, przekazanie danych może nastąpić wyłącznie na żądanie tych osób lub jeżeli osoby te są odbiorcami, przy uwzględnieniu interesów i praw podstawowych osób, których dane dotyczą³⁷. Przy ocenie, czy przekazanie jest właściwe w danym przypadku, podmioty przekazujące dane zawsze będą musiały wziąć pod uwagę interesy i prawa osoby, której dane dotyczą.

Dalsze przetwarzanie danych osobowych pochodzących z takich rejestrów, jak określono powyżej, można przeprowadzić wyłącznie zgodnie z obowiązującymi przepisami o ochronie danych.

Wyjątek ten można stosować również do działalności prowadzonej przez organy publiczne w ramach wykonywania przysługujących im uprawnień publicznych (art. 49 ust. 3).

2.8 Ważne prawnie uzasadnione interesy (art. 49 ust. 1 akapit drugi)

W art. 49 ust. 1 akapit drugi wprowadzono nowy wyjątek, którego nie zawierała wcześniej dyrektywa. Na podstawie szeregu konkretnych, wyraźnie wymienionych warunków dane osobowe można przekazać, jeżeli jest to niezbędne ze względu na ważne prawnie uzasadnione interesy realizowane przez podmiot przekazujący dane.

Wyjątek ten przewidziano w prawie jako ostateczne rozwiązanie, ponieważ będzie on miał zastosowanie wyłącznie w przypadku, gdy „przekazanie nie może się opierać na art. 45 ani 46, w tym na przepisach dotyczących wiążących reguł korporacyjnych, i nie ma zastosowania żaden z wyjątków mających zastosowanie w szczególnych sytuacjach”³⁸.

To wielopłaszczyznowe podejście do rozważania stosowania wyjątków jako podstaw przekazywania wymaga sprawdzenia, czy możliwe jest zastosowanie narzędzia przekazywania określonego w art. 45 lub 46 lub jednego ze szczególnych wyjątków określonych w art. 49 ust. 1 akapit pierwszy, przed powołaniem się na wyjątek określony w art. 49 ust. 1 akapit drugi. Można go zastosować jedynie w nielicznych przypadkach, jak określono w motywie 113, i jest on zależny od znacznej liczby warunków wyraźnie przewidzianych przepisami prawa. Zgodnie z zasadą rozliczalności zapisaną w RODO³⁹ podmiot przekazujący dane musi być w stanie wykazać, że przekazanie danych z zastosowaniem odpowiednich zabezpieczeń na podstawie art. 46 ani zastosowanie jednego z wyjątków przedstawionych w art. 49 ust. 1 akapit pierwszy nie było możliwe.

Sugeruje to, że podmiot przekazujący dane podjął poważne próby w tym zakresie, uwzględniając okoliczności przekazania danych. Może to na przykład, w zależności od przypadku, obejmować wykazanie przeprowadzenia weryfikacji, czy przekazanie danych może nastąpić na podstawie wyraźnej zgody na przekazanie udzielonej przez osobę, której dane dotyczą, zgodnie z art. 49 ust. 1 lit. a). W pewnych okolicznościach zastosowanie innych narzędzi może jednak być praktycznie niemożliwe. Na przykład niektóre rodzaje odpowiednich zabezpieczeń na podstawie art. 46 mogą nie być w praktyce opcją dostępną dla podmiotu przekazującego dane będącego małym lub średnim przedsiębiorstwem⁴⁰. Może się tak zdarzyć na przykład również wówczas, gdy podmiot odbierający dane wyraźnie odmówił zawarcia umowy w sprawie przekazania danych na podstawie standardowych

---

³⁷ Motyw 111 RODO.

³⁸ Art. 49 ust. 1 akapit drugi RODO.

³⁹ Art. 5 ust. 2 i art. 24 ust. 1.

⁴⁰ Często na przykład wiążące reguły korporacyjne mogą nie być wykonalną opcją dla małych lub średnich przedsiębiorstw, ponieważ wiążą się ze znacznymi inwestycjami administracyjnymi.

klauzul ochrony danych (art. 46 ust. 2 lit. c)), a żadna z pozostałych możliwości nie jest dostępna (w tym, w zależności od przypadku, wybór innego „podmiotu odbierającego dane”) – zob. również pkt poniżej dotyczący „ważnych” prawnie uzasadnionych interesów.

Ważne prawnie uzasadnione interesy administratora danych

Zgodnie z brzmieniem wyjątku przekazanie musi być niezbędne do celów realizacji ważnych prawnie uzasadnionych interesów administratora danych, nad którymi nie przeważają interesy lub prawa i wolności osoby, której dane dotyczą. Uwzględnienie interesów podmiotu przekazującego dane działającego jako podmiot przetwarzający lub podmiotu odbierającego dane nie jest istotne.

Ponadto istotne są wyłącznie interesy, które można uznać za „ważne”, co ogranicza w znacznym stopniu zakres stosowania wyjątku, ponieważ nie wszystkie możliwe „prawnie uzasadnione interesy” na mocy art. 6 ust. 1 lit. f) będą miały zastosowanie w tym przypadku. Zastosowanie będzie mieć raczej pewien wyższy próg, zgodnie z którym ważne prawnie uzasadnione interesy będą musiały być kluczowe dla administratora danych. Przykładem może być sytuacja, w której administrator danych jest zmuszony przekazać dane osobowe, aby chronić swoją organizację lub systemy przed poważną bezpośrednią szkodą lub przed dotkliwą karą, które miałyby poważny wpływ na jego działalność gospodarczą.

Niepowtarzające się przekazanie

Jak wyraźnie wskazano w art. 49 ust. 1 akapit drugi, przepis ten ma zastosowanie wyłącznie do przekazania, które nie jest powtarzalne⁴¹.

Ograniczona liczba osób, których dane dotyczą

Przekazanie danych musi również dotyczyć tylko ograniczonej liczby osób, których dane dotyczą. Nie ustalono żadnego bezwzględnego progu, ponieważ będzie on zależny od kontekstu, ale liczba ta musi być odpowiednio mała, biorąc pod uwagę rodzaj odnośnego przekazania.

W praktyce pojęcie „ograniczona liczba osób, których dane dotyczą” zależy od konkretnego przypadku. Na przykład jeżeli administrator danych musi przekazać dane osobowe, aby wykryć wyjątkowy i poważny incydent bezpieczeństwa w celu ochrony swojej organizacji, trzeba będzie rozstrzygnąć, dane ilu pracowników administrator musiałby przekazać, aby zrealizować ten ważny prawnie uzasadniony interes.

W takiej sytuacji, aby można było zastosować wyjątek, przekazanie takie nie powinno dotyczyć wszystkich pracowników administratora danych, ale raczej pewnej ograniczonej ich liczby.

Wyważenie „ważnych prawnie uzasadnionych interesów administratora” i „interesów lub praw i wolności osoby, której dane dotyczą” na podstawie oceny wszystkich okoliczności towarzyszących przekazaniu danych i zapewnienie odpowiednich zabezpieczeń

Zgodnie z kolejnym wymogiem należy przeprowadzić test polegający na wyważeniu (ważnego) prawnie uzasadnionego interesu realizowanego przez podmiot przekazujący dane i interesów lub praw i wolności osoby, której dane dotyczą. W tym zakresie prawo wyraźnie wymaga, aby podmiot przekazujący dane przeprowadził ocenę wszystkich okoliczności towarzyszących przedmiotowemu przekazaniu danych i zapewnił na podstawie tej oceny odpowiednie zabezpieczenia w celu ochrony przekazywanych danych. Wymóg ten stanowi podkreślenie szczególnej roli, jaką mogą odgrywać zabezpieczenia pod względem zmniejszenia nadmiernego wpływu przekazania danych na osoby,

---

⁴¹ Więcej informacji na temat wyrażenia „nie jest powtarzalne” można znaleźć na s. 4.

których dane dotyczą, a tym samym możliwego wpływu na równowagę praw i interesów w takim stopniu, że interesy administratora danych nie będą podrzędne⁴².

Jeżeli chodzi o interesy, prawa i wolności osoby, której dane dotyczą, które należy wziąć pod uwagę, należy uważnie przewidzieć i ocenić możliwe negatywne skutki, tj. ryzyko wiążące się z przekazaniem danych w odniesieniu do jakiegokolwiek (uzasadnionego) interesu osoby, której dane dotyczą, biorąc pod uwagę prawdopodobieństwo i wagę ryzyka⁴³. W tym zakresie należy wziąć pod uwagę w szczególności wszelkie możliwe szkody (fizyczne i majątkowe, ale również niemajątkowe, np. dotyczące utraty reputacji)⁴⁴. Podczas oceny tych zagrożeń i środków, które można by w takich okolicznościach uznać za „odpowiednie zabezpieczenia” praw i wolności osoby, której dane dotyczą, podmiot przekazujący dane musi uwzględnić w szczególności charakter danych, cel i czas trwania przetwarzania, a także sytuację w państwie pochodzenia, państwie trzecim i w ewentualnym państwie ostatecznego przeznaczenia przekazania⁴⁵.

Ponadto prawo wymaga, aby podmiot przekazujący dane stosował dodatkowe środki jako zabezpieczenia w celu ograniczenia zidentyfikowanego ryzyka dla osoby, której dane dotyczą, wynikającego z przekazania danych⁴⁶. W prawie określono to działanie jako obowiązkowy wymóg, można zatem uznać, że w razie braku dodatkowych zabezpieczeń interesy administratora danych związane z przekazaniem będą w każdym przypadku podrzędne wobec interesów lub praw i wolności osoby, której dane dotyczą⁴⁷. Jeżeli chodzi o charakter zabezpieczeń, ustanowienie ogólnych wymogów mających zastosowanie do wszystkich przypadków w tym zakresie nie jest możliwe, będzie on raczej zależeć w znacznym stopniu od danego szczególnego przekazania danych. Zabezpieczenia mogą obejmować, w zależności od przypadku, na przykład środki mające na celu zapewnienie jak najszybszego usunięcia danych po przekazaniu lub środki ograniczające cele przetwarzania danych po ich przekazaniu. Szczególny nacisk należy położyć na sprawdzenie, czy zabezpieczenie jest wystarczające, aby przekazać dane opatrzone pseudonimem lub zaszyfrowane⁴⁸. Ponadto należy zbadać środki techniczne i organizacyjne mające na celu zapewnienie, by przekazane dane nie zostały wykorzystane w innych celach niż cele ściśle przewidziane przez podmiot przekazujący dane.

---

⁴² Ważną rolę zabezpieczeń w kontekście wyważenia interesów administratora danych i osób, których dane dotyczą, podkreśliła już Grupa Robocza Art. 29 w dokumencie WP 217, s. 31.

⁴³ Zob. motyw 75: „Ryzyko naruszenia praw lub wolności osób, o różnym prawdopodobieństwie i wadze zagrożeń (...)”.

⁴⁴ Zob. motyw 75: „Ryzyko naruszenia praw lub wolności osób, o różnym prawdopodobieństwie i wadze zagrożeń, może wynikać z przetwarzania danych osobowych mogącego prowadzić do uszczerbku fizycznego lub szkód majątkowych lub niemajątkowych”.

⁴⁵ Motyw 113.

⁴⁶ Chociaż w kontekście „zwykłego” przewidzianego w prawie testu polegającego na wyważeniu interesów takie (dodatkowe) środki mogą nie być konieczne w każdym przypadku (zob. dokument roboczy Grupy Roboczej Art. 29 w sprawie projektu klauzul umownych *ad hoc* dotyczących przekazywania danych przez przetwarzającego w UE do podprzetwarzającego spoza UE (WP 214), s. 41), brzmienie art. 49 ust. 1 akapit drugi sugeruje, że dodatkowe środki są obowiązkowe, aby przekazanie danych było zgodne z „testem polegającym na wyważeniu interesów”, a zatem wykonalne na mocy tego wyjątku.

⁴⁷ Chociaż w kontekście „zwykłego” przewidzianego w prawie testu polegającego na wyważeniu interesów takie (dodatkowe) środki mogą nie być konieczne w każdym przypadku (zob. Opinia 6/2014 Grupy Roboczej Art. 29 w sprawie pojęcia prawnie uzasadnionych interesów administratora danych na mocy artykułu 7 dyrektywy 95/46/WE (WP 217), s. 41), brzmienie art. 49 ust. 1 akapit drugi sugeruje, że dodatkowe środki są obowiązkowe, aby przekazanie danych było zgodne z „testem polegającym na wyważeniu interesów”, a zatem wykonalne na mocy tego wyjątku.

⁴⁸ Inne przykłady możliwych zabezpieczeń można znaleźć w dokumencie roboczym Grupy Roboczej Art. 29 w sprawie projektu klauzul umownych *ad hoc* dotyczących przekazywania danych przez przetwarzającego w UE do podprzetwarzającego spoza UE (WP 214), s. 41–43.

Udzielenie informacji organowi nadzorcemu

Obowiązek udzielenia informacji organowi nadzorcemu nie oznacza, że organ nadzorczy musi zatwierdzić przekazanie danych, ale stanowi raczej dodatkowe zabezpieczenie, ponieważ umożliwi organowi nadzorcemu ocenę możliwego wpływu przekazania danych (jeżeli organ uzna przekazanie za odpowiednie) na prawa i wolności osób, których dane dotyczą. W ramach działania zgodnie z zasadą rozliczalności zaleca się, aby podmiot przekazujący dane zapisywał wszystkie istotne aspekty przekazania danych, np. realizowane ważne prawnie uzasadnione interesy, „ważne” interesy osób fizycznych, charakter przekazywanych danych i cel przekazania danych.

Podanie osobie, której dane dotyczą, informacji na temat przekazania danych i realizowanych ważnych prawnie uzasadnionych interesów

Administrator danych musi podać osobie, której dane dotyczą, informacje na temat przekazania danych i realizowanych ważnych prawnie uzasadnionych interesów. Informacje te należy przekazać wraz z informacjami, których podanie jest wymagane na mocy art. 13 i 14 RODO.

W imieniu Europejskiej Rady Ochrony Danych,

Przewodnicząca

(Andrea Jelinek)